

Leeuwen van CS komen boven in Zeeland

Op 6 juni, de Dag van de Amsterdamse Geschiedenis, worden op tientallen plaatsen in de stad verhalen verteld over wat daar gebeurde. Op deze plek kijken we vooruit. Vandaag: de zoektocht naar de stationsleeuwen.

PAUL ARNOLDUSSEN

Sommige organisaties doen hun zegenrijke werk in alle bescheidenheid. Neem nu het Genootschap Leeuwen van het Centraal Station. Deze krant heeft het nog nooit gehaald, terwijl de leden toch zo vreugdevol een prachttaak op hun schouders hebben genomen: het terugvinden van de 22 leeuwen die ooit de spoorwega viaducten rond het Centraal Station hebben gesierd.

De zaak kwam aan het rollen door Doeke Roos uit Vlissingen. Die groeide op met twee nogal angst-aan jagende leeuwen in zijn woonplaats en hij vroeg zich af waar die beesten vandaan kwamen. Het gemeentearchief bood uitkomst: ze bleken voor 225 gulden in 1909 van de gemeente Amsterdam te zijn gekocht. Henk Dijkman en zijn ooms Theo en Willem van Baarsen hoorden van de zaak en sloten zich bij

Roos aan. Dijkman, in het dagelijks leven adviseur personeelszaken: "Wij kenden dat soort leeuwen. Bij mijn opa en oma in Buiksloot stonden er twee in de tuin. Ze bleken te komen van mijn overgrootvader, die betrokken was bij werkzaamheden rond het Centraal Station in 1929."

Van die 22 leeuwen staat geen meer op de oorspronkelijke plek. Ze verdwenen in de loop van de vorige eeuw als er weer eens verbouwingen moesten worden uitgevoerd. En best mogelijk dat er een paar kort en klein zijn geslagen, maar in ieder geval heeft het genootschap er nu al vijftien teruggevonden. Vier staan in het Beatrixpark, één in Amstelveen (Van Baarsen in de tuin, voor-

Ze waren voor 225 gulden gekocht van de gemeente Amsterdam

heen bij opa en oma), één in Schellingwoude (ook al van op en oma), twee in Vlissingen dus, en ook twee in Maarssen, Elburg en Wassenaar. Vorige maand dook de laatste op: in de tuin van slot Well in de Gelderse plaats Maasdriel. Vermoedelijk is die er geplaatst rond 1934 door J.A. Boland, directeur van het toenmalige Spoorwegbouwbedrijf.

Zouden diverse figuren die overschietende leeuwen als privé-eigen-

dom hebben beschouwd?

Het genootschap krijgt zo nu en dan ook meldingen van leeuwen die niet van het CS komen. Op zijn zeer onderhoudende site www.leeuwencs.nl zijn die ondergebracht onder het kopje Valse leeuwen.

Dijkman: "Als je ze eenmaal kent, weet je meteen welke van het CS komt en welke niet. Ze zijn herkenbaar, ook al door het schild dat ze dragen, de helft een gemeentelijk schild, de andere helft het schild van het rijk."

Blijft de vraag: waarom stonden die leeuwen, in ieder geval deels gehakt door steenhouwer Tobias van Nieuwenhoven, er? Nu werd er destijds nogal ruimhartig met leeuwen gestrooid, maar Dijkman vermoedt dat deze toch een bijzondere betekenis hebben. "De leeuwen met een stadswapen keken allemaal richting water, die van het rijk richting spoorbaan. Wij denken dat dat de jarenlang strijd symboliseert om de plaats van het station. De stad had veel bedenkingen vanwege de belangen van de scheepvaart, de rijksoverheid heeft de realisatie daar er doorheen gedrukt."

Zouden de stad en de rijksoverheid hun tegenstellingen echt zo hebben geëtaleerd? Hoe dan ook, nog zeven leeuwen te gaan.

Op 6 juni zit het Genootschap in de Schreierstoren, waarvandaan diverse oorspronkelijke locaties van de leeuwen te zien zijn. www.ahm.nl

Eén van de leeuwen in Vlissingen.

FOTO LEEUWENC.S.NL